

KROK ZA KROKEM

11. 12. 2017 – 31. 1. 2018

Obecné informace k úkolu

Z dlouholetých průzkumů vyplynulo, že každá druhá domácnost má doma nějaké nefunkční elektrozařízení, které by se dalo využít k recyklaci.

Vysloužilé elektro ale bohužel stále zbytečně končí ve směsném komunálním odpadu – v popelnici či kontejneru – a v tom nejhorším případě pohozené někde v přírodě.

Mnohým z nás se totiž nechce se starým fénem, elektrickou hračkou, přetrženou šňůrou od nabíječky, s nefungující klávesnicí nebo vybitou baterií apod. někam daleko do sběrného dvora. Lidé třídí odpad, když je to pro ně snadné.

Právě proto jsou po celé republice rozmisťovány červené kontejnery. Jejich provozovatelem je společnost ASEKOL, která se stará o bezplatný sběr, zpracování, využití a odstranění elektroodpadu.

V celé ČR je stacionárních červených kontejnerů v současnosti již 3 299 a další budou přibývat.

Kde je nejbližší sběrná nádoba jednoduše zjistíte na www.cervenekontejnery.cz. Zadáte si zde potřebné údaje (město, ulice, PSČ, nastavíte si hledanou vzdálenost) a zobrazí se vám nejbližší umístění.

Do červených kontejnerů patří baterie a drobná elektrozařízení z domácností i kanceláří jako jsou např. kalkulačky, rádia, drobné počítačové vybavení, mp3, telefony, nabíječky, el. šňůry, fény, varné konvice, žehličky, holicí strojky, elektronické hračky a podobně.

Do těchto kontejnerů nedáváme televizory, počítačové monitory, zářivky, úsporné žárovky ani tonery, CD, videokazety. To vše patří na sběrná místa na sběrných dvorech obcí, nebo do prodejen, kde se prodávají nové elektrospotřebiče. Ve sběrných dvorech je možné odevzdat i další odpady z domácnosti, proto je velmi praktické vědět, kde se v blízkosti nacházejí.

Úkol „Krok za krokem“ by měl nasměrovat děti/žáky/studenty k povědomí o tom, kam s věcmi, když se stanou nefunkčními nebo nepotřebnými a mohou díky recyklaci ještě dále sloužit k novým účelům.

Jde ale také o to zamyslet se, jak by mohla společnost předcházet vzniku odpadů – tedy co a jak můžeme každý z nás udělat pro to, abychom odpady tvořili co nejméně. Snahou by mělo být:

- věci, které jsou nepotřebné, ihned nevyhazovat, ale snažit se najít pro ně náhradní využití, prodat je či darovat,
- porouchané věci opravovat,
- třídít odpady v domácnosti, odevzdávat je na sběrná místa a tím umožnit jejich recyklaci,
- co není možné recyklovat, mělo by být energeticky využito, tedy odborně – průmyslově vyrobit energii (ve spalovnách),
- na skládku ukládat pouze odpad, který již nelze nijak dále zpracovat a využít.

Problematiku začleňování tématu předcházení vzniku odpadů (PVO) do vzdělávacích aktivit na různých stupních škol najdete podrobně rozpracovanou v naší EKOABECEDĚ s podtitulem „Umíme žít bez odpadů?“ Dále také v metodické příručce na www.recyklohrani.cz/cs/ekoabeceda/. Metodický

materiál, který je také dostupný na webu recyklohrani.cz a z něhož EKOABECEDA vychází, vznikl na základě zadání MŽP, v roce 2016 ho pod dohledem Technologické agentury České republiky (TAČR) vypracovala společnost Green Solution, s.r.o.

Metodické pokyny

Hlavní cíle úkolu „Krok za krokem“:

- Poukázat na možnost odevzdat drobné elektro a baterie k recyklaci prostřednictvím speciálních sběrných červených kontejnerů společnosti ASEKOL (www.cervenekontejnery.cz)
- Zjistit, kde přesně se v místě (obci, městě, v nejbližším okolí) nachází červený stacionární kontejner/y na sběr drobného elektrického odpadu a baterií.
- Zjistit, kde se v místě (obci, městě, v nejbližším okolí) nacházejí další místa pro odložení nepotřebných věcí z domácnosti a o jaké druhy míst se jedná (sběrné dvory, prodejny, separační stání).
- Ukázat, nabídnout dětem/žákům/studentům argumenty, proč je potřebné změnit návyky, aby se dosáhlo snížení tvorby odpadů, a jakým způsobem je to možné.
- Upozornit na výhody recyklace – možnost šetření přírodních zdrojů, nové výrobky ze starých věcí atd.

MŠ, nižší stupně ZŠ

- S pomocí motivačního příběhu (MŠ a I. ZŠ) připomenout správné zacházení s elektrospotřebiči ve fázi užití a následně při vyřazení.
- Upevnit znalosti o třídění odpadů – povědomí, pro jaký druh odpadu se používají určité barvy kontejnerů. Co znamenají symboly na výrobcích – přeškrtnutá popelnice, panáček s košem, trojúhelník s šipkami, nálepky na popelnicích aj.
- Vysvětlení, proč je nutné předcházet vzniku odpadu a jak se dá předcházet vzniku odpadu.

Vyšší stupně ZŠ, SŠ

- Zdůraznit, proč je důležité nepodceňovat třídění odpadu a následnou recyklaci.
- Připomenout, že je stále více možností, jak a kde se dá snadno třídít a umožnit tak recyklaci odpadu (kontejnery, prodejny, sběrné dvory)
- Zamyšlení, co vše se dá z recyklátu vyrobit – co z recyklátu běžně používáme, aniž bychom to tušili

Podrobné pokyny jsou uvedeny v zadání u úkolu podle jednotlivých stupňů škol

Učitel se ptá, povídá si a diskutuje s žáky/děťmi/studenty o tom, co to jsou elektrozařízení a elektrospotřebiče – úměrně věku a rozumovým schopnostem účastníků.

Diskuse o tom (příklady toho) co se z recyklátu dá vyrobit – úměrně věku.

Zadejte žákům/studentům vyšších věkových ročníků za úkol vyhledat na internetu konkrétní příklady, k čemu se recyklát používá, co se z něj vyrábí (např. oblečení...)

Hlavním tématem debaty je zacházení s vysloužilými drobnými elektrospotřebiči i bateriemi:

- zdůraznit, proč nevyhazovat elektropřístroje do běžných popelnic a kontejnerů,
- upozornění, že staré spotřebiče v sobě mají jak nebezpečné, tak i využitelné materiály,
- tříděním a recyklací je možné chránit životní prostředí před kontaminací nebezpečnými látkami,
- možnost jejich sběru a recyklace prostřednictvím červených kontejnerů (kromě odvozu do sběrného dvora či odevzdání v prodejně při nákupu nového).
- možnost využití získaných druhotných surovin z elektroodpadu ke zhotovení nových věcí.

Forma práce

- Práce ve skupinkách,
- diskuse na dané téma,
- práce s mapami, resp. s mapou obce (města, místa, regionu) a s vyhledávačem červených kontejnerů společnosti ASEKO,
- pohyb a práce v terénu – návštěva sběrného dvora a dalších sběrných míst, hledání červených kontejnerů, orientace v okolí (zeměpis, geografie),
- výtvarné techniky – tvorba 2D nebo 3D mapy s vyznačením sběrného dvora, dalších sběrných míst a červených kontejnerů.

Výstup úkolu

- Pro menší děti: pracovní listy (MŠ – podle scénáře EKOABECEDY „Umíme žít bez odpadů“,
- pro I. stupeň ZŠ pracovní list, který je přílohou zadání úkolu).
Bonusový úkol – vytvoření jednoduché mapy s vyznačením sběrných kontejnerů v okolí.
- Pro starší ročníky: 2D nebo 3D mapa obce, města – okolí školy (rozsah dle uvážení pedagoga a schopností žáků).
Bonusový úkol – fotoreportáž z tvorby mapy.

Zdroje k použití:

www.recyklohrani.cz/cs/ekoabeceda/; www.asekol.cz, www.cervenekontejnery.cz,
www.elektrowin.cz, www.ecobat.cz

POZOR – SOUTĚŽ!

Fotoreportáže budou zařazeny do soutěže a vítězná škola z každého kraje obdrží na svůj účet u Recyklohraní **500 bodů**.

Souhlas: vypracováním a zasláním tohoto úkolu škola vyjadřuje svůj souhlas se zveřejněním dodaných údajů, materiálů a fotografií na webových stránkách a facebookovém profilu pro účely programu Recyklohraní aneb Uklidme si svět a dalších partnerů tohoto projektu.

Bezpečnostní upozornění: při práci na úkolech dodržujte obvyklé bezpečnostní postupy, aby nedošlo k ohrožení a poškození zdraví či majetku.

Zadání úkolu – MŠ (1. a 2. třída ZŠ dle uvážení pedagoga)

Pracujte se scénářem z nejnovějšího dílu výukového materiálu EKOABECEDA s podtitulem „Umíme žít bez odpadů?“ na téma předcházení vzniku odpadů z elektrospotřebičů. Scénář je vystavěn na známé pohádce „O Sněhurce a sedmi trpaslících“.

Jeho součástí jsou jednoduché pohybové hry a hádanky pro děti i pracovní list.

Doba trvání: 45 minut nebo déle dle uvážení pedagoga

Scénář s podrobnými pokyny k provedení naleznete ke stažení na našem webu v části EKOABECEDA aneb „Umíme žít bez odpadů“ <http://www.recyklohrani.cz/cs/ekoabeceda/category/8> (O Sněhurce - PVO z elektrospotřebičů).

Zařazení do výuky

Všeobecná komunikace – povídání o přírodě a možnostech její ochrany a o recyklaci

Pomůcky

Scénář EKOABECEDY pro MŠ „O Sněhurce“ (obsahuje pracovní list a kartičky s obrázky elektrospotřebičů), obrázky, ev. vlastnoručně vyrobené loutky, Sněhurky a trpaslíků (např. z ruliček od toaletního papíru aj.)

Výstup výsledků

Vyplněný pracovní list, který je součástí scénáře EKOABECEDY. (Starší děti hledají v obrázku elektrospotřebiče, o které se trpaslíci nepěkně starají a neuklízí je tam, kam by měli. Mladší děti mají v rámci obrázku najít a vybarvit trpaslíky, kteří se tam skrývají.)

Předem děkujeme všem, kdo s námi budete sdílet své zkušenosti s využitím tohoto scénáře, a to i ve formě fotografií z výuky či textového dokumentu s vašimi postřehy. Zaslání fotografie ani textového dokumentu není povinným výstupem z tohoto úkolu.

Hodnocení

Každá škola, která zašle soubory uvedené v zadání, získá:

- za zaslání vypracovaného pracovního listu

250 bodů

Pokyny k předání úkolu

Každá škola zasílá výstupy dle zadání pro jednotlivé stupně škol.

Řešení se zasílá pouze prostřednictvím www.recyklohrani.cz.

Postup odesílání přes webové stránky

- Přihlaste se do svého uživatelského účtu. Klikněte na „Přehled úkolů“.
- U aktivního úkolu vpravo najdete odkaz „Odeslat úkol“. Klikněte na tento odkaz.
- Otevřou se vám informace o úkolu vč. možnosti odeslání odpovědi pro každý stupeň školy.
- Vložte požadované soubory a stiskněte „Odeslat“.

V případě potřeby úpravy znění vaší již odevzdané (zaslané) odpovědi či případné potřeby přidání/smazání některých souborů, je možnost úkol editovat až do termínu uzávěrky úkolu po kliknutí na „Editace řešení úkolu“.

NENECHÁVEJTE ODEVZDÁNÍ ÚKOLU NA POSLEDNÍ MOŽNÝ TERMÍN. NA ODEVZDÁNÍ PO TERMÍNU, A TO ANI CHYBOU SYSTÉMU, NEBUDE BRÁN ZŘETEL!

Budeme rádi, připojíte-li zpětnou vazbu k Recyklohraní – připomínky, náměty pro další úkoly či jiné cenné zkušenosti. Své názory nám Vy i Vaši žáci může sdělit taktéž na facebookovém profilu [www.facebook.com\(Recyklohraní\)](http://www.facebook.com/Recyklohraní).

POZOR! Prosíme, nezasílejte nám vypracované úkoly e-mailem ani poštou. Takto zaslané úlohy nebudou vyhodnoceny. Děkujeme za pochopení.

Termín odevzdání a vyhotovení úkolu

Své práce zasílejte nejpozději do 31. 1. 2018 včetně. Práce budou vyhodnoceny a body připsány do 16. 2. 2018.

V případě dotazů nás prosím neváhejte kontaktovat na e-mailové adrese info@recyklohraní nebo na telefonní lince Recyklohraní 739 280 887 (po-pá 7.30-10.30,13-14.00).

Souhlas

Vypracováním a zasláním tohoto úkolu škola vyjadřuje svůj souhlas se zveřejněním údajů, materiálů a fotografií na webových stránkách a facebookovém profilu pro účely programu Recyklohraní aneb Uklidme si svět a dalších partnerů tohoto společného projektu.

Příloha

Scénář pro MŠ č.4 O Sněhurce s pracovním listem ke stažení:

<http://www.recyklohrani.cz/cs/ekoabeceda/category/8>

Motivační příběh pro MŠ (1. a 2. třída ZŠ dle uvážení pedagoga)

Maminka uslyšela nějaké divné zvuky z dětského pokoje. Vešla dovnitř a zůstala překvapeně stát. Police byly prázdné, před nimi stál Honzík a uprostřed pokojíčku byly na jedné hromadě naházeny všechny hračky a knížky.

„Co se to tady děje? Co to propána děláš, Honzíku?“

„Já už to nechci.“

„A proč prosím tě?“ diví se maminka.

„Je to staré a už se mi to nelíbí!“

„Jak staré? A proč se ti to už nelíbí? Vždyť to jsou všechny tvé oblíbené hračky, podívej – tohle je přece tvůj mazlíček měďa, co s tebou spává v postýlce... a tohle autíčko je tvoje nejmilejší, dostal jsi ho od babičky a dědy k minulým narozeninám, pamatuješ, jakou jsi z něho měl radost?“... bere maminka autíčko z hromady a podává ho Honzíkovi.

„Nechci ho,“ vyškubl Honzík mamince auto z ruky a hodil ho do kouta.

„Tak dost, to se přece nedělá,“ zvýšila hlas maminka.

„A pěkně to všechno uklid' zpátky! Nebo se nebudeš večer dívat na pohádku!“ pohrozila.

„Já stejně žádnou pohádku nechci,“ zavrčel zmařeně Honzík a trucoval dál.

„Co to s tebou je?“

„Já chci všechno nové!“ prohlásil. „Jako bude mít Kačenka.“

Maminka nechápala: „Co bude mít nové Kačenka?“

„No oni se stěhují do nového bytu a Kačenka říkála, že tam budou mít všechno nové, že všechno staré vyhodí do popelnice. A že ona bude mít úplně nové hračky!“

„No, tak všechno asi její rodiče určitě nevyhodí,“ pousmála se maminka. „Přece nevyhodí televizi, ani pračku, ani vysavač a další věci, které fungují.“

„Ani když se jim už nelíbí?“

„Víš, Honzíku, neměli bychom vyhazovat věci, jen proto, že se nám už nelíbí a chceme nové. Každá hračka či přístroj se vyrábí ze spousty surovin a stojí to hodně práce a energie i peněz...“ začala vysvětlovat maminka.

„A určitě je nebudeme vyhazovat do obyčejné popelnice, ani když se třeba pokazí. To se prostě nedělá.“

„Co jsou to suroviny? A co je to ta energie? A kam je tedy dáme?“ skočil jí do řeči Honzík.

„Trochu moc otázek najednou,“ pousmála se maminka. Přístroje a elektrické hračky, co jsou rozbité, ty se dávají do takových zvláštních červených kontejnerů na ulici. Ty věci, co fungují – ty se mohou třeba darovat někomu, kdo je potřebuje a nemá na ně peníze. I hračky a knížky, které se ti už nelíbí, mohou ještě nějakému jinému chlapečkovi nebo holčičce udělat radost...“

„No ale hele, víš, co, počkáme – za chvíli přijde tatínek z práce a on ti to všechno pořádně vysvětlí, ano? Tak, teď hezky uklid' ty věci zpátky na police,“ podala mu pohádkovou knížku, která se válela na podlaze.

„Mami, a přečteš mi z ní pak, až to uklidím, pohádku?“

„To víš, že ano. A už víš, jakou si vybereš?“ pohladila ho maminka.

„No přece tu o Sněhurce, jak uklízela u trpaslíků,“ těší se Honzík.

